

### Список використаних джерел:

1. Пінті А. В. Фінансовий контролінг як фактор забезпечення фінансової стійкості підприємства. *Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики* : Зб. наук. пр., м. Одеса, 9 жовт. 2022 р. Одеса, 2022. С. 185–187.
2. Сукач О., Сарана Л. Фінансовий контролінг у системі управління бізнесом. *Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики* : Зб. наук. пр., м. Одеса, 9 жовт. 2022 р. Одеса, 2022. С. 194–196.
3. Кладницька Т. Роль фінансового контролінгу в функціонуванні суб'єктів фінансового ринку. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації* 3-4 (2024). С. 18-26.

УДК 336

**Оксак А.М.**

**Романишин В.О.**

*к.е.н. доцент, заступник декана факультету фінансів*

*Київський національний економічний університет*

*імені Вадима Гетьмана*

### **ІНТЕГРАЦІЯ CVR АНАЛІЗУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ: ПРОБЛЕМИ ТА РІШЕННЯ**

Швидкі зміни у зовнішньому середовищі підприємств та їх стрімкий розвиток часто створюють передумови для кризових ситуацій. Це зумовлює необхідність проведення досліджень та розробки нових підходів операційного контролінгу, спрямованих на оптимізацію діяльності підприємств та підвищення їх ефективності.

Аналіз взаємозв'язку між витратами, обсягом виробництва та прибутком (CVR аналіз)[4] є одним із потужних інструментів, який дозволяє підприємствам визначати точку беззбитковості, аналізувати вплив змін витрат і доходів на

прибутковість, а також приймати обґрунтовані рішення щодо ціноутворення, обсягів виробництва та інвестиційної складової.[1] Проте, на практиці, впровадження моделей CVP-аналізу у бізнесі супроводжується низкою проблем, серед яких:

- труднощі у визначенні єдиної точки беззбитковості, оскільки різні продукти мають різну собівартість та прибутковість;
- коливання цін, зміни попиту та нестабільність економічного середовища;
- відсутність необхідного програмного забезпечення для відображення точних даних та кваліфікованого персоналу, що є перешкодою для ефективної інтеграції CVP аналізу.

Однак, для того, щоб CVP аналіз став ефективним інструментом на практиці, його необхідно інтегрувати у стратегію компанії та забезпечити правильне використання. Тому на основі вищезгаданих, розглянемо основні рішення для ефективної інтеграції CVP аналізу на підприємстві.

Перш за все, необхідно чітко визначити, які саме елементи бізнес-моделі підприємства будуть піддані аналізу. Якщо компанія займається виробництвом, акцент слід робити на постійні та змінні витрати на виробництво одиниці продукції, а також на вплив обсягів продажу та змін у цінах чи попиті на фінансовий результат.[5] У випадку з компаніями, які працюють у сфері послуг, CVP аналіз зосереджуватиметься на витратах на працю, які змінюються в залежності від кількості клієнтів чи обсягу виконаних замовлень.

Крім того, необхідно врахувати специфіку ринку, на якому функціонує компанія. На ринках з високою конкуренцією ціноутворення буде більш чутливим до змін обсягів продажу, тоді як на монопольних чи олігопольних ринках компанії зможуть підтримувати більш стабільні ціни. Тому важливо чітко визначити фактори, які впливають на обсяги продажів та прибутковість, та оцінити, як ці зміни можуть бути враховані у CVP аналізі.

Окрему увагу варто приділити автоматизації процесу збору та обробки даних.[3] В умовах сучасного бізнесу, де компанії мають доступ до великих

обсягів інформації, використання автоматизованих систем для збору даних про витрати, обсяги продажу та ціни дозволяє оперативно отримувати точну інформацію і швидко адаптувати стратегію компанії. Впровадження ERP-систем (Enterprise Resource Planning) або CRM-систем (Customer Relationship Management) дає змогу інтегрувати дані з різних підрозділів компанії, знижуючи ймовірність помилок і забезпечуючи більш точні звіти для подальшого аналізу.

Невід'ємною частиною успішної інтеграції CVP аналізу є підготовка персоналу. Працівники, які виконують цей аналіз, повинні мати достатньо знань у сфері фінансів і розуміти, як правильно інтерпретувати результати для прийняття управлінських рішень.

Також для того, щоб CVP аналіз став ефективним інструментом стратегічного управління, важливо забезпечити постійний моніторинг і коригування стратегії на основі результатів аналізу.[2] CVP аналіз не є одноразовим процесом — регулярний аналіз та оновлення даних допомагають вчасно виявляти проблеми і своєчасно вживати необхідних заходів для оптимізації витрат чи збільшення обсягу продажів. Результати цього аналізу можуть бути використані для стратегічних змін, таких як коригування цінової політики, структура витрат або розробка нових продуктів.

Отже, успішна інтеграція CVP аналізу в діяльність компанії потребує комплексного підходу, який включає визначення ключових факторів, автоматизацію збору даних, підготовку персоналу, використання сценарного аналізу та постійний моніторинг результатів. Завдяки цьому, CVP аналіз стає потужним інструментом для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, що сприяє підвищенню ефективності фінансового планування та стратегічного управління в компанії.

### **Список використаних джерел:**

1. Терещенко О.О., Бабяк Н.Д. Фінансовий контролінг: навч. посіб. К : КНЕУ. 2013. 238 с

2. Одінцова Т. М., Невмержицька О. В., Чаус І. В. CVP-аналіз як інструмент управління фінансовими результатами підприємства. Фінансовий простір. 2013. Вип 1(9). С. 90–95.
3. Management Accounting: Information for Decision-Making and Strategy Execution: 6th Edition / A. A. Atkinson, E. M. Kaplan, E. M. Matsumura, S. V. Young. New Jersey: Pearson Prentice Hall, 2012. 551 p.
4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.investopedia.com>
5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.accaglobal.com>

УДК 336.02:005.584]:005.334(477)

*Павленко А.А.,*

*здобувач освітнього ступеню магістр,*

*ОПП «Фінансовий менеджмент і контролінг»,*

*Науковий керівник: Бабяк Н. Д.,*

*к.е.н., професор*

*кафедри корпоративних фінансів і контролінгу*

*Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана*

## **ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ТА ІНФЛЯЦІЙНОГО ТИСКУ В УКРАЇНІ**

В умовах економічної нестабільності та інфляційного тиску, що посилюється через тривалі економічні та політичні виклики в Україні, фінансовий контролінг стає важливим інструментом підтримки стійкості та ефективності компаній. Нестабільність валюти, зростання цін на сировину, ресурси та енергетику вимагають від підприємств адаптації та ретельного контролю за фінансовими потоками. Фінансовий контролінг у таких умовах стає стратегічним інструментом для моніторингу та аналізу фінансових потоків, управління бюджетами та контролю за витратами. Ефективний контролінг допомагає компаніям реагувати на інфляційні зміни, коригуючи фінансові